

2. Головка О. М. Організація готельного господарства. Виробнича санітарія і гігієна праці: навч. посіб. / О. М. Головка. – К.: Кондор, 2011. – 410 с.

О. В. Малишевський

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри професійної освіти та технологій за профілями,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
м. Умань

МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Удосконалення професійної освіти в умовах інтенсивного розвитку інформаційного суспільства в Україні спрямована на виховання у майбутніх інженерів-педагогів внутрішньої потреби до реалізації та генерування інноваційних ідей, на забезпечення умов для активного входження нашої країни в міжнародний економічний простір.

В Концепції Національної програми інформатизації [1] зазначено, що одним із пріоритетних напрямів розвитку сучасних інформаційних і комунікаційних технологій є формування системи підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері інформатизації, «розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту освітнього процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання та тестування». Результатом державної політики інформатизації освіти (у тому числі й професійної) має бути: дотримання вимог міжнародних стандартів для кадрового забезпечення усіх напрямів інформатизації як за рахунок спеціалізації та інтенсифікації підготовки відповідних фахівців, так і шляхом створення ефективного освітнього середовища; розвиток системи індивідуального безперервного навчання на основі автоматизованих навчальних курсів та систем, інтелектуальних комп'ютерних і дистанційних технологій навчання.

Професійна освіта розглядається сьогодні як неперервний процес, обумовлений потребами сучасної економіки у постійному професійно-особистісному розвитку й удосконаленні майбутніх інженерів-педагогів, у розширенні їх можливостей в умовах якісної зміни професійної діяльності. Оптимальним засобом підвищення ефективності професійної освіти є сформованість таких особистісних якостей фахівця, які дозволять йому бути готовим до будь-яких змін, уміти і бажати швидко й ефективно адаптуватися до нових умов ринка.

Особливе місце в системі розвитку інженера-педагога нової генерації займає університет, основне призначення якого безпосередньо пов'язане з підготовкою майбутніх професійно мобільних кадрів для розв'язання

соціально-економічних проблем. Університетська освіта відіграє сьогодні роль соціокультурного механізму впливу на розвиток особистості майбутнього інженера-педагога, спроможного до максимальної реалізації внутрішніх резервів і гнучкої взаємодії у професійному середовищі, що актуалізує нагальну проблему – формування компетентного, активного, ініціативного, мобільного спеціаліста, здатного сприймати, усвідомлювати, творити і впроваджувати нове. Це актуалізує проблему розвитку професійної мобільності випускників інженерно-педагогічних спеціальностей.

Проблеми, потреби, особливості і постійні зміни освітнього процесу вимагають сьогодні пошуку нових орієнтирів у вищій професійній освіті. У якості таких орієнтирів В. Звягінський окреслює чотири варіанти загальної стратегії перетворень:

–соціальна спрямованість, коли пріоритет віддається соціальним вимогам до людини як громадянину, члену соціальних спільнот, його адаптації до життя у суспільстві, його здатності до суспільно-корисної праці, самовідданості, відповідальності;

–спрямованість на зміст, що виражається у пріоритеті змісту освіти, в оволодінні ним як метою освіти, визнанні його визначної ролі. У загальному розумінні це культурно зорієнтована спрямованість, оскільки у зміст освіти входять компоненти культури. Результатом освіти стає людина збагачена цією культурою, яка згодом зможе реалізувати закладені здатності;

–процесуально зорієнтована спрямованість, коли надається перевага не змісту як чиннику становлення людини, а самому процесу освіти, сумісній діяльності суб'єктів освітньої діяльності, освітнім технологіям;

–особистісно зорієнтована спрямованість, проявом якої є безумовний пріоритет інтересів і запитів особистості, орієнтація її на особливості і можливості, максимальну реалізацію і самореалізацію, на потенціал здібностей. Автор наголошує на необхідності гармонічного поєднання окреслених вище підходів [2].

Євроінтеграційні процеси, що активізувалися в Україні в останні роки, призводять до стрімкого обміну людськими ресурсами в рамках економічних, політичних, соціокультурних та освітніх відносин. Такий обмін стає можливим за умови розвитку нової якості людини – постійної особистісно-психологічної (внутрішньої) і практико-діяльнісної (зовнішньої) готовності до змін у соціальному та професійному вимірах, оперативного реагування на них, успішної адаптації і професійного зростання в нових умовах. Проблема якості трудових ресурсів трансформується у проблему підготовки випускників системи професійної освіти. Варто зазначити, що йдеться не лише про формування певних теоретичних знань, професійних умінь і навичок, а і про розвиток професійно значущих компетентностей і загальнолюдських якостей особистості, ціннісних орієнтації, норм культурної поведінки у ході професійної діяльності, що сприяє швидкій адаптації на виробництві, засвоєнню нової

техніки і технології, дозволяє динамічно змінювати спеціальність, бути конкурентоспроможним на ринку праці.

В умовах ринкової системи відбувається перетворення знань у товар, цінність будь-якого освітнього і наукового досягнення визначається ринковою ціною і попитом на нього [3]. Ринок праці вимагає від закладів вищої професійної освіти відповідної стратегії і тактики діяльності на ринку освітніх послуг. В основу такого підходу покладено такі методологічні положення:

- заклад вищої професійної освіти – один із основних постачальників освітніх послуг, його самостійна діяльність пов'язана з продукуванням висококваліфікованих кадрів для економіки країни;

- «виробництво» таких кадрів відбувається безпосередньо за наявності студента, який, у свою чергу, як «продавець» буде пропонувати власний потенціал в якості товару на ринку робочої сили;

- «товар» вищої професійної освіти буде представлено на ринку робочої сили, отже заклади професійної освіти повинні орієнтуватися на потреби саме цього ринку.

Оскільки ринок праці, як і будь-який ринок ресурсів, перебуває під впливом адаптаційних коливань, вища професійна школа повинна реагувати на фіксований попит, а також враховувати у своїй діяльності результати впливів і наслідків розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та постійне зростання потреб у висококваліфікованих спеціалістах. У світлі означеного вище, якщо якість інженерно-педагогічної підготовки є основою освітньої діяльності у закладі вищої професійної освіти, а показником цієї якості – професійна мобільність випускника, то розвиток професійної мобільності може бути покладено в основу усієї освітньої діяльності університету.

У такому контексті цілі інженерно-педагогічної підготовки, спрямовані на передачу майбутнім фахівцям відповідного соціального досвіду для подальшого розвитку суспільства, окреслені у формі особистісних якостей, які студенти повинні набути по мірі опанування спеціальністю. Результат реалізації таких цілей залежить від умов навчання. Таким чином, цілі й умови професійного навчання виступають основними орієнтирами організації освітнього процесу в університеті.

Таким чином, оскільки суттєво змінюється роль вищої професійної освіти, що знаходиться на першому плані суспільного розвитку як основний чинник відтворення людських ресурсів необхідної якості, сьогодні виникає нагальна проблема її оперативного реформування. Систему інженерно-педагогічної підготовки необхідно зробити гнучкою й адаптивною з тим, щоб у нових умовах, задовольняючи запити не лише української економіки і ринку праці, а і потреби й інтереси особистості, вона зберегла свою роль одного з провідних чинників суспільного розвитку.

Література

1. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 75-98-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-вр>.
2. Звягинский В. И. О стратегических ориентирах развития образования на современном этапе. Образование и наука. 1999. № 1. С. 24–25.
3. Международные нормативные акты ЮНЕСКО / сост. И. Д. Никулин. Москва : Логос, 1993. 640 с.

К. Ю. Саф'ян

кандидат педагогічних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИЦІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Для формування змісту освіти важливо виконати низку завдань: гармонізація профільних дисциплін і розподіл часу з огляду на їх значущість у професійній підготовці майбутніх учителів технології; варіативність навчальних програм; перехід до індивідуальних форм і технологій навчання з широким використанням інтерактивних технологій. Студенти вищого навчального закладу повинні мати змогу використовувати широкий спектр засобів комунікацій щодо оброблення і збереження інформації: персональні комп'ютери, Інтернет, кабельне і супутникове телебачення, мобільний зв'язок, Skype-технології тощо. Так, традиційне навчання зазнає змін на всіх стадіях навчального процесу. Однак теоретичні й практичні дослідження питання продуктивної діяльності на основі використання інтрактивних технологій у педагогічних університетах дозволяють зробити висновок про існування значних ускладнень в галузі вищої педагогічної освіти.

Науково-педагогічний інтерес до обраної теми зумовлений суперечністю між потребами педагогічної науки в об'єктивному осмисленні досвіду становлення й розвитку інтеракції продуктивних та інтерактивних технологій та недостатньою розробкою цього питання на даному етапі;

На семінарських заняттях передбачалось закріплення знань студентів, отриманих на лекціях, шляхом формування вмінь і навичок комп'ютерного проектування і моделювання таких об'єктів як: блог або групу в соціальній мережі свого факультету/кафедри/спеціальності/академічної групи, перша сторінка студентської або обкладинку журналу своєї спеціальності, радіо звернення (реклама, прогноз погоди, новини, вітання та ін) для свого факультету, відео ролик на тему: «Мій улюблений факультет», фотосет «Факультет моїх мрій», комікс «Студентське життя», рекламу «Моя